



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Didaci Covarrvvas A Leyva Toletani Episcopi Segobiensis
... Opera Omnia**

**Covarrubias y Leyva, Diego de
Antverpiae, 1610**

Cap. III. Coram Qvo Ivdice Sit In Integrvm Restitvtio Postvlanda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96570](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96570)

Verficul. TERTIO HINC DEDVCITVR.

Minorem & Ecclesiam restitutionis in integrum beneficium iure consequi posse, etiam si lesio dimidiam iusti pretij excesserit.

Distinguit Anton. fab. in Cod. suo tit. de in integr. restitut. minor. dicitur, ut restitutio non concedatur quando in sola pretij quantitate lesio interuenit: datur autem si vel dolus aduersarij intercesserit, vel in hoc ipso minor lesus sit, quod eam rem vendidit, quam vendere non expediebat. Sed Couar. sententia in Curijs nostris indistincte seruatur, quin ad rescissionem contractus ob lesionem ultra dimidiam, cum nostris, tum Gallorum moribus, diplomate Principis opus est.

CAP. III.

CORAM QVO IUDICE SIT IN INTEGRVM RESTITVTIO POSTVLANDA.

IN PRINCIP.

Eam esse postulandam à Iudice ipsius contra quem petitur.

Moribus nostris & Gallie, restitutio postulanda est à iudice superiore: nimirum Ceria, vel Consilio Principis, aut regionis. Papon. Notariat. 3. lib. 5. tit. des prouis. referu. au Princ. vers. Au jour d'hy. Imbert. lib. 1. Instit. forens. cap. 3. Papon. in ar. restit. lib. 16. tit. 3. arr. 11. Sed cognitio causa per diploma Principis, vel Curie ad instantiam Impetrantis, committi solet Iudici eius, contra quem petitur restitutio, & potest quem admodum stylo patriæ & Gallie feruatur, Iudicium rescindens & rescissorium cumulari, atque simul Intentari. D. Anton. Faber. in Cod. suo tit. de Ordin. iudic. defn. 3. Guenois ad Imbert. Instit. Forens. lib. 1. cap. 3. lit. K. la second. Rebuff. ad Constitut. Reg. tom. 2. tract. de Resciss. contr. glos. 2. r. num. 14. Papon. lib. 16. tit. 3. arr. 8. In tribus tamen casibus coram Iudicibus inferioribus, abique diplomate Principis vel Curie ad rescissionem contractus proceditur, si videlicet usurarius sit, vel si sit simoniacus. Denique quoties contra receptam consuetudinem aut expressum principis statutum celebratus est, Papan. d. loc. 11. Guenois in Annot. ad Imbert. d. lib. 1. Instit. forens. ca. 3. lit. B. Queri autem potest si realis incidat controuersia, coram quo iudice, aduersarij, an vero ubi res sita est, restitutionis lesio uentilanda sit. Contraria eius rei aresa recenset Rebuff. ad Constitut. Reg. tom. 2. tract. de restitut. in presen. nu. 19. & seqq. & d. tract. de restit. contr. glos. 2. r. nu. 11. & seqq. & pap. lib. 7. tit. 7. arr. 24. Porro Duaren. ad tit. ff. de in integr. restitut. c. 3. ita distinguit, ut si is qui metu, dolo, aliaue causa inductus, à pretore rescisso eo quod gestu est, actionem in personam postulauerit, coram iudice domicilij citati iudicium tractari debeat, si vero petierit ut det, restituarque actionem in rem permittatque eam uentilare. (Cuius exstant exempla in lin. cause. 13. §. interdum. ff. de minor. & m. morum. §. vlt. ff. quod met. caus.) tunc expectari iudiciu ubi res sita est. Iuxta praxim vero Curie Barbantiæ, restitutionis in integrum cognitio ad instantiam partis, committitur aut Iudici domicilij eius, contra quem restitutio postulat, aut Iudici loci ubi res sita est: quod in Gallia aliquoties etiam usurpatum esse tradit Rebuff. loc. supr. cit. Sed si incidenter restitutio petatur eo casu de illa cognoscit Iudex, qui de principali actione cognoscit. Anton. fab. in suo Cod. tit. ubi & apud quem cognit. in Integr. restitut. defniti. & ibid. in dig.

Num. 1.

LOCVS VBI CONTRACTVS FVERIT CELEBRATVS DE IVRE IDONEVS EST.

Vt in eo agatur & tractetur de eius dissolue, si reus ibidem presens fuerit.

Sequitur Molina. tom. 2. disput. 573. versic. interrogabis, ibi. Contrarium tamen affirmat. Sed quari potest, si reus ad locum contractus se non conferat ideoque iudicium alibi tractandum sit, an in expedienda cognitione restitutionis in integrum locus iudicij attendi debeat, an locus potius in quo contractum est: in quo Anton. Fab. C. ubi & apud quem desinit. ita distingui solere dicit, ut si restitutio petatur ex ea causa quæ iam ipso contractus tempore locum habuit, spectetur id ius quod obtinet, in loco contractus, sin vero id postea superuenerit, ius loci iudicij attendatur.

Num. 2.

Scio etenim me diuinatione vti

Non arbitratur Molina d. tom. 2. disput. 573. versic. dabium est. discedendum esse à communi sententiâ decisione duorum capitulor. r. de restitut. in integr. & penult. de reb. Eccles. non alienand. comprobata: probat tamen quod Couar. subiungit, nempe privilegium istud non esse extendendum ad bona personarum Ecclesiasticarum, sed illud in bonis proprijs Ecclesiarum tantum habere locum.

Num. 3.

Afferit res patrimoniales Clericorum eodem vsucapi tempore.

Quo iure vsucapiuntur res laicorum.

Accedit Molina tom. 1. disput. 72. versic. Porro idem privilegium qui ibi. & disput. 70. decisionem hanc extendit ad habentem dominium vile rei, cuius proprietas ad Ecclesiam pertinet, ut ad Emphyteutam, aut feudatarium Ecclesie, cuius ea assignatur ratio, quoniam ad quod prescribitur, dominium nempe vile, non est Ecclesie sed priuati. Couar. in Reg. possessor. par. 2. §. n. 26. Aluar. Valas. de iur. Emphyt. quest. 17. Gama. decis. 149. num. 5. hæc tamen à nonnullis limitantur, quando inficia Ecclesie (cuius est dominium directum, cuiusque interest hunc potius, quam alium habere vasallu vel Emphyteutam) nouus Emphyteuta rem possedit. refert Molina. d. tom. 1. d. disput. 72. versic. Emphyteus ecclesiastica.

CAP. V.

De Minore enormiter lesio in spiritualibus an & is restituendus sit.

Num. 3.

Verfic. CONTRARIAM.

Contrariam sententiam verioem esse iure opinor.

Sequitur & probat Molina de iustit. & iur. tom. 2. disput. 573. versic. vtrum autem si in renunciatione.

Num. 4.

Et vere quidem vetitum est in beneficiis sanguinis non meritorum rationem haberi.

Hinc prophetarum & SS. Patrum imprecationes aduersus eos qui Edificant Sion in sanguinibus, & dicunt: hereditate possideamus sanctuarium Dei, quibus diuinus Micheas cap. 3. respondet ob id: Sion quasi ager inarabitur & Solimorum ciuitas quasi aceruus lapidum erit. Quocirca Moyses, quanquam diuinâ prouidentia Sacerdotum familie Aaron successione destinatum foret, non aliter tamen id filiis eius contulit, quam quatenus merita eorum ferrent. Prout Philon Iudæus aliique notarunt. Quorum si qua sub pontificatu Iudæ habitata fuit ratio, maior certe sub lege Euangelica haberi debet. Ad que ita D. August. Deus non ex genere carnis & sanguinis sicut erat primum secundum ordinem Aaron, sed sicut oportebat in testamento novo, ubi secundum ordinem Melchisedech summus Sacerdos est Christus: pro cuius merito quod in eo diuina gratia contulerit, Leuitas & Sacerdotes eligi. Quin tantopere apud Rom. neglecto sanguine merita spectata fuere, ut nec in successione regnorum, Augustus

Ggg 3 filios